

Rada
Európskej únie

V Bruseli 14. novembra 2022
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2022/0358(COD)

14741/22
ADD 3

TOUR 76
COMPET 895
IND 471
MI 820
CONSOM 290
TELECOM 456
DIGIT 203
DATAPROTECT 311
IA 186
CODEC 1741

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	7. novembra 2022
Komu:	pani Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2022) 349 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zbere a výmene údajov týkajúcich sa služieb krátkodobého prenájmu ubytovania a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2022) 349 final.

Príloha: SWD(2022) 349 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 7. 11. 2022
SWD(2022) 349 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

[...]

Sprievodný dokument

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady

**o zbere a výmene údajov týkajúcich sa služieb krátkodobého prenájmu ubytovania a o
zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724**

{COM(2022) 571 final} - {SEC(2022) 393 final} - {SWD(2022) 348 final} -
{SWD(2022) 350 final}

Zhrnutie
Posúdenie vplyvu o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zbere a výmene údajov týkajúcich sa služieb krátkodobého prenájmu ubytovania a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
Krátkodobé prenájmy ubytovania sú čoraz dôležitejšou súčasťou odvetvia cestovného ruchu. Tvoria takmer jednu štvrtinu celej ponuky ubytovacích zariadení cestovného ruchu v EÚ a ich podiel sa zvýšil príchodom online platforiem. Krátkodobé prenájmy ubytovania vytvárajú úžitok a príležitosti pre hostí, hostiteľov a ekosystém cestovného ruchu, zároveň však predstavujú aj zdroj obáv, predovšetkým pre miestne spoločenstvá, ktoré trpia nadmerným cestovným ruchom a nedostatkom cenovo dostupného bývania. Subjekty verejného sektora čoraz viac regulujú krátkodobé prenájmy ubytovania na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, pre nedostatok presných údajov o krátkodobých prenájmoch ubytovania je však pre ne náročné vymedzovať politické reakcie a presadzovať pravidlá. Online platformy všetkých veľkostí zároveň čoraz častejšie čelia množstvu rozdielnych žiadostí subjektov verejného sektora o poskytnutie údajov o krátkodobých prenájmoch ubytovania a požiadaviek na zvýšenie transparentnosti (napr. zobrazovaním určitých informácií). To predstavuje veľkú záťaž pre platformy, ktoré často odmietajú vyhovieť žiadostiam o údaje alebo predkladajú len neúplné súbory údajov. Príčinou ťažkostí pri výmene údajov sú: i) neefektívne a rozdielne registračné systémy spravované subjektmi verejného sektora (ktoré tak nemôžu efektívne získavať identifikačné údaje o hostiteľoch a ponukách); ii) nedostatok účinných a vymáhateľných právnych rámcov, noriem a nástrojov na výmenu údajov medzi platformami a subjektmi verejného sektora; a iii) absencia riadneho právneho rámca upravujúceho transparentnosť a výmenu údajov. Zistené problémy majú silný rozmer EÚ. V prípade platforiem, ktoré obvykle pôsobia na cezhraničnej úrovni, rozdielnosť a zložitosť pravidiel a žiadostí o údaje znižuje ich schopnosť ponúkať služby na jednotnom trhu. Subjekty verejného sektora, ktoré potrebujú údaje o krátkodobých prenájmoch ubytovania čelia v celej EÚ podobným ťažkostiam pri efektívnom získavaní kvalitných údajov. Ozývajú sa preto silné hlasy požadujúce opatrenia na úrovni EÚ, predovšetkým čo sa týka spôsobu transformácie cestovného ruchu a urbánnej agendy. Táto iniciatíva je súčasťou stratégie EÚ pre MSP – vzhľadom na to, že množstvo aktérov spomedzi MSP v segmente krátkodobých prenájmov ubytovania vrátane platforiem potrebuje riešenia.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Touto iniciatívou by sa mala zvýšiť transparentnosť v segmente krátkodobých prenájmov ubytovania, ktorá je nevyhnutná na podporu vyváženého ekosystému cestovného ruchu. Cieľom iniciatívy je konkrétne znížiť zaťaženie online platforiem zapríčinené fragmentovanými a zložitými požiadavkami na poskytovanie údajov a transparentnosť. Zameriava sa aj na zabezpečenie toho, aby subjekty verejného sektora mali k dispozícii údaje, ktoré potrebujú na navrhovanie a presadzovanie primeraných politík v oblasti krátkodobých prenájmov ubytovania.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Opatrenia na úrovni EÚ sú potrebné na prekonanie problémov súvisiacich s fragmentovaným, náročným a neefektívnym úsilím o vytvorenie a výmenu údajov o krátkodobých prenájmoch ubytovania. Online platformy potrebujú rámec pre údaje na úrovni EÚ, aby mohli prosperovať na jednotnom trhu s istotou, že pri vybavovaní žiadostí o poskytnutie údajov spĺňajú predpisy EÚ. Subjekty verejného sektora v celej EÚ takisto potrebujú jasný rámec na úrovni EÚ, aby mohli získavať údaje, ktoré potrebujú (vnútroštátne riešenia sa často ukázali ako neefektívne). Rámec EÚ nebude mať vplyv na schopnosť orgánov spravovať krátkodobé prenájmy ubytovania vo svojej lokalite podľa vlastného uváženia, ani na ich právomoci v oblastiach, ako je územné plánovanie a zdravie.
B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?
Okrem základného scenára, čo znamená prístup nezmenenej politiky, sa v rámci iniciatívy identifikovali tri možnosti politiky. V rámci možnosti 1 sa navrhujú mäkké opatrenia na podporu vytvárania a výmeny údajov. Možnosť 2 tvorí legislatívny rámec EÚ obsahujúci spoločný prístup k vytváraniu a výmene údajov. Vyžaduje, aby subjekty verejného sektora, ktoré chcú údaje o krátkodobých prenájmoch ubytovania, spravovali registračné systémy pre hostiteľov (ktoré okrem iného každej ponuke pridelia jedinečné registračné číslo). Takéto registračné systémy sa môžu spravovať na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, musia však byť v súlade so vzorom EÚ (ktorý obsahuje niektoré procesné a vecné požiadavky). Subjekty verejného sektora

musia takisto vytvoriť jednotné digitálne kontaktné miesto, ktoré bude ponúkať informácie, ktoré platformy a hostitelia potrebujú, a na ktorom budú môcť hostitelia vykonať všetky formálne náležitosti online. Platformy budú musieť umožniť zobrazovanie registračných čísel a subjektom verejného sektora, ktoré majú registračné systémy, poskytnúť (prostredníctvom jednotného digitálneho kontaktného miesta) uzavretý súbor údajov o činnosti. Malé platformy a mikroplatformy, ktoré vyvíjajú málo činností, budú mať výhodu miernejších požiadaviek na poskytovanie údajov. Možnosť 3 tvoria rovnaké opatrenia ako v rámci možnosti 2, má však širší rozsah a je intenzívnejšia, pretože sa v nej vyžaduje vytvorenie vnútroštátnych registračných systémov na zabezpečenie registrácie všetkých hostiteľov v celej EÚ. Uprednostňovaná je možnosť 2, keďže sa ňou účinne zabezpečí transparentnosť a výmena údajov o činnosti platforiem v oblasti krátkodobých prenájmov ubytovania, regionálnym/miestnym orgánom však umožňuje rozhodovať, či potrebujú údaje a aký druh údajov môžu získavať, keď budú požadovať registráciu hostiteľov (identifikácia hostiteľov a jednotky).
Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť? Všetky zainteresované strany vrátane združení obyvateľov potvrdili širokú podporu harmonizovanejšiemu rámcu na výmenu údajov medzi subjektmi verejného sektora a online platformami a harmonizovanejším registračným systémom v celej EÚ. V rámci verejnej konzultácie 4 875 z celkového počtu 5 695 respondentov (85,6 %) vyjadrilo presvedčenie, že by sa tieto nástroje mali zaviesť a/alebo uľahčovať na úrovni EÚ. Subjekty verejného sektora a online platformy zdôraznili obmedzenú schopnosť mäkkých prístupov dosahovať transparentnosť a zlepšovať procesy výmeny údajov. Subjekty verejného sektora, online platformy a hostitelia súhlasia s opatreniami v rámci možnosti 2 a 3. Subjekty verejného sektora a hostitelia podporujú možnosť 2, pretože subjektom verejného sektora ponecháva voľnú úvahu a znižuje sa ňou vplyv povinnosti registrácie na hostiteľov. Online platformy uprednostňujú možnosť 3, pretože sa ňou harmonizuje povinnosť registrácie v celej EÚ a zjednodušuje sa zobrazovanie registračných čísel a výmena údajov (pričom sa vzťahuje na všetkých hostiteľov v celej EÚ a nielen vo vybraných oblastiach). Mimovládne organizácie, združenia obyvateľov a ostatní poskytovatelia služieb, ako sú hotely, uprednostňujú maximálnu mieru transparentnosti a poskytovania údajov zo strany platforiem.
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)? Online platformy budú mať hospodársky úžitok z úspor nákladov súvisiacich s nahradením nekoordinovaných žiadostí o údaje oveľa jednoduchším prístupom, pretože sa tým znížia náklady na dodržiavanie predpisov a zvýši sa právna istota. Odhaduje sa, že v období piatich rokov dosiahnu online platformy úspory vo výške od 54 miliónov EUR do 115 miliónov EUR. Subjekty verejného sektora budú mať úžitok aj z väčšej právnej istoty a úspor nákladov (až sa zavedie nový systém, bude od platforiem plynúť pravidelný tok údajov za veľmi nízke náklady pre orgány). Prínos pre hostiteľov bude spočívať v ľahko použiteľných a menej zaťažujúcich registračných systémoch. Na základe primeraných odhadov by noví hostitelia, ktorí budú začínať svoje činnosti (preto potreba registrácie v uvedených oblastiach), mohli usporiť vyše 1 480 miliónov EUR (peňažné vyjadrenie času uspokojeného pri registrácii) v prvých piatich rokoch po zavedení. Ďalšie nepriame hospodárske úžitky bude mať aj širšia skupina subjektov (napr. hotely budú mať prínos zo zníženia nekalej súťaže, keďže subjekty verejného sektora budú môcť lepšie regulovať krátkodobé prenájmy ubytovania a presadzovať pravidlá v tejto oblasti). Sociálne a environmentálne prínosy budú vyplývať prevažne z vyššej kapacity subjektov verejného sektora riadiť cestovný ruch a z účinkov krátkodobých prenájmov ubytovania na miestne spoločenstvá, životné prostredie a širší ekosystém cestovného ruchu. Touto iniciatívou sa takisto posilní ochrana osobných údajov.
Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)? Náklady pre online platformy budú najmä jednorazové administratívne náklady na prispôsobenie ich infraštruktúry IT a pripojenie k jednotnému digitálnemu kontaktnému miestu (tieto náklady budú podľa odhadov približne 30 000 EUR na online platformu), kým ročné náklady na údržbu sa odhadujú na úrovni 36 000 EUR. Na základe týchto hypotéz sa celkové jednorazové administratívne náklady odhadujú približne na 8,2 milióna EUR, pričom ročné náklady na údržbu v období piatich rokov dosiahnu celkovo 10 miliónov EUR. Pre malé podniky a mikropodniky, ktoré sú oprávnené na menej prísne ohlasovacie povinnosti, sa náklady odhadujú na úrovni 2 400 EUR ročne. Tieto náklady sa budú pravdepodobne kompenzovať úsporami dosiahnutými skrátením času na spracovanie nekoordinovaných a rozličných žiadostí o poskytnutie údajov a na ich napadnutie na súde. Subjektom verejného sektora vykonávajúcim rámec vzniknú jednorazové administratívne náklady (odhadom 3 milióny EUR) na prispôsobenie sa novému registračnému systému a jednotnému digitálnemu kontaktnému miestu. Ročné náklady na hosting a údržbu infraštruktúry IT sa odhadujú na 96 000 EUR na jeden členský štát a celkové náklady na 2,4 milióna EUR. Ak sa rámec vykonáva na regionálnej

alebo miestnej úrovni, náklady na registračný systém a prepojenia na vnútroštátne jednotné digitálne kontaktné miesto nesú relevantné orgány. Na základe našich odhadov možno kumulatívne jednorazové náklady regionálnych alebo miestnych orgánov predpokladať na úrovni približne 3,6 milióna EUR a kumulatívne ročné náklady na hosting a údržbu na úrovni približne 4,3 milióna EUR.
Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?
Segment krátkodobých prenájmov ubytovania a ekosystém cestovného ruchu by mali byť viac konkurencieschopné. Prospech z toho budú mať hostitelia a ďalší poskytovatelia služieb. Online platformy, ktoré sú prevažne MSP, a hostitelia budú mať priamy prínos zo zjednodušeného a automatizovaného rámca EÚ na výmenu údajov. Malé online platformy a online mikroplatformy budú mať priamy prínos z menej prísneho systému výmeny údajov. Ostatné subjekty v odvetví cestovného ruchu budú mať nepriamy prínos z väčšej transparentnosti a predvídateľnosti. Všetky strany budú môcť lepšie pridelovať zdroje, zlepšiť procesy, zväčšovať alebo rozširovať sa a inovovať (napr. zriadiť nové služby).
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Administratívne náklady subjektov verejného sektora a ich náklady na hosting a údržbu sú uvedené v predchádzajúcej časti textu. Predpokladá sa, že tieto krátkodobé náklady sa vykompenzujú dlhodobými prínosmi, ktoré rámec prinesie subjektom verejného sektora z hľadiska času a zvýšenia efektívnosti (uľahčený zber údajov a presadzovanie).
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Nezistili sa žiadne iné významné vplyvy.
Proporcionálnosť?
Opatreniami sa primerane riešia ciele. Možnostiam, ktoré vytvárajú neprimerané zaťaženia a náklady, sa nevenovala pozornosť.
D. Nadväzné opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Nariadenie sa preskúma pomocou hodnotenia päť rokov po nadobudnutí účinnosti (uplatňovať sa bude prechodné obdobie dva roky od dátumu prijatia).